

ABSTRAK

Stefanus Diago Armando, 20.75.6928. *Kritik Feminisme Terhadap Kekerasan dalam Rumah Tangga dalam Novel Lelaki Harimau Karya Eka Kurniawan*. Skripsi. Program Sarjana, Program Studi Filsafat, Institut Filsafat dan Teknologi Kreatif Ledalero, Maumere. 2024.

Penelitian ini bertujuan untuk (1) mendeskripsikan dan menjelaskan kritik feminisme terhadap kekerasan dalam rumah tangga dalam novel *Lelaki Harimau*. (2) teori feminisme dan kekerasan dalam rumah tangga. (3) mendeskripsikan dan menjelaskan faktor-faktor penyebab dan bentuk-bentuk kekerasan dalam rumah tangga dalam novel *Lelaki Harimau* karya Eka Kurniawan.

Metode yang digunakan dalam penelitian ini ialah deskriptif kualitatif. Objek yang diteliti ialah kritik feminisme terhadap kekerasan dalam rumah tangga dalam novel *Lelaki Harimau* karya Eka Kurniawan. Wujud data dalam penelitian ini berupa kata, frasa, dan kalimat yang terdapat dalam novel *Lelaki Harimau*. Sumber data utama dalam penelitian ini ialah novel *Lelaki Harimau* karya Eka Kurniawan. Sumber data sekunder diperoleh dari kajian terdahulu, khususnya yang berbicara tentang sastra, feminisme, dan kekerasan dalam rumah tangga. Teknik pengumpulan data yang digunakan ialah teknik non-interaktif, yakni membaca novel *Lelaki Harimau* berulang-ulang. Kemudian, mengumpulkan dan mempelajari teori-teori yang relevan dengan tema penelitian dan menganalisis semua data berupa kutipan yang sesuai dengan permasalahan. Teknik validitas data yang digunakan ialah teknik triangulasi data, dengan data sumber utama, yakni novel *Lelaki Harimau* dan didukung oleh beberapa pendapat yang tertulis pada berbagai macam teks yang berkaitan dengan kajian mengenai feminisme dan kekerasan dalam rumah tangga dalam novel.

Berdasarkan hasil penelitian, disimpulkan bahwa novel *Lelaki Harimau* karya Eka Kurniawan mengungkapkan tiga faktor kekerasan dalam rumah, yakni: 1) faktor kebudayaan patriarki, 2) faktor ekonomi, dan 3) faktor perselingkuhan. Novel juga mengungkapkan empat bentuk kekerasan dalam rumah tangga, yakni: 1) kekerasan fisik, 2) kekerasan seksual, 3) kekerasan verbal, dan 4) kekerasan ekonomi.

Kata kunci: novel, feminisme, dan kekerasan dalam rumah tangga

ABSTRACT

Stefanus Diago Armando, 20.75.6928. *Feminism Criticism Towards Domestic Violence in Lelaki Harimau by Eka Kurniawan*. Thesis. Undergraduate Programme, Program Philosophy Studies, Ledalero Institute of Philosophy and Creative Technology, Maumere. 2024.

This research aims to (1) describe and explain feminism criticism towards domestic violence in *Lelaki Harimau*, (2) the theory of feminism and domestic violence, (3) to describe and explain the causative factors as well as forms of domestic violence found in *_Lelaki Harimau_ Eka Kurniawan*.

The method used in this research is descriptive qualitative while the object of the study was feminist criticism of domestic violence in *_Lelaki Harimau_ by Eka Kurniawan*. The data collected in this research are the words, phrases, and sentences in *Lelaki Harimau*. There are two kind of data sources namely the main data which comes from the whole content of *_Lelaki Harimau_* and secondary data sources taken from previous studies related to the talk about literature, feminism, and domestic violence. The data collection technique used was a non-interactive technique, namely reading the novel *Lelaki Harimau* repeatedly. Then, collecting and studying theories relevant to the research theme and analysing all data in the form of quotations that are in accordance with the problem. The data validity technique used is the data triangulation technique, with the main source data, namely the *Lelaki Harimau* novel and supported by several opinions written on various texts related to the study of feminism and domestic violence in the novel.

As the result of the study, the researcher concludes that Eka Kurniawan's *Lelaki Harimau* novel reveals three factors of domestic violence, namely: 1) patriarchal cultural factors, 2) economic factors, and 3) infidelity factors. The novel also reveals four forms of domestic violence, namely: 1) physical violence, 2) sexual violence, 3) verbal violence, and 4) economic violence.

Keywords: novel, feminism, and domestic violence